

Előterjesztő:	
	Dr. Vizeli Sándor
Tárgy:	A város közterületének rendjével, használatával és hasznosításával kapcsolatos helyi előírásokról szóló rendelet megalkotása
Iktatószám:	97678//2010
Ügyintéző:	Dr. Vizeli Sándor
Melléklet:	<u>Rendelettervezet</u> <u>266/2009. (IX. 26.) Ö.h. határozat</u> <u>46/1999.(XII.23.) Kr.</u> <u>46/2007. (X. 25.) Ö.r.</u>
Feladatot jelent:	a Hatósági Főosztály vezetője a Városfejlesztési Főosztály vezetője az Építési Főosztály vezetője részére
Véleményező bizottság:	Városfejlesztési Bizottság Pénzügyi Bizottság Józsai Településrészi Önkormányzat Községi Bizottság Környezetvédelmi Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	Debreceni Közterület Felügyelet vezetője Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Debreceni Rendőrkapitányság
Törvényességi véleményezés ideje:	2010. június 14.
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dr. Dobi Csaba

Tisztelt Közgyűlés !

A jelen előterjesztés a közterületek rendjét, használatát szabályozó új helyi előírások megalkotására irányul, s része annak az intézkedéscsomagnak, amely a város közterületei rendjének, arculatának, használatának, tisztántartásának, valamint a zöldterületek védelmének önkormányzati szabályait több rendeletben összehangoltan újítja meg.

A közterület használatának és igénybevételének szabályozásáról szóló 46/1999. (XII. 23.) Kr. rendelet 10 évvel ezelőtti meghozatalával az Önkormányzat az addigi hatósági engedélyhez kötött közterület használatot polgári jogi szerződéses alapra helyezte. Ennek alapján a közterületek használatának a következő formái alakultak ki:

- a) a közterület díjmentes használata, amely engedélyezést, szerződést nem igényel,
- b) a közterület szerződéses használata díjfizetési kötelezettség mellett.

Az új szabályozás tervezet továbbra is fenntartja ezeket a használati formákat, melyeket külön-külön fejezetben szabályoz. Az előterjesztés egyes új elemei:

1.) Az előterjesztés a közterület használat valamennyi szegmensét felülvizsgálja és a gyakorlati tapasztalatokra építve az előírások végrehajthatóságát javítja. Ezt a követelményt szolgálják az újonnan megfogalmazott értelmező rendelkezések is. Különösen fontos a közterület fogalmának meghatározása: a jelen rendelettervezet a közterület felügyeletről szóló törvény előírásait követi, amely szerint a közterület körébe a közhasználatra átadott magánterületek is beletartoznak. Ez az átadás nem igényel külön szerződést, a tényleges használat módja fejezi ki az ingatlan közhasználatra való megnyitottságát.

2.) A rendelet előkészítése során figyelembe vettük a Magyar Köztársaság Alkotmánybíróságának 19/2010. (II. 18.) AB határozatát, amely a most hatályon kívül helyezendő 46/1999. (XII. 23.) Kr. rendelet 8. § (5) bekezdéséből törölte a "tulajdonosi" szót. Ebből az is következik, hogy a polgármesteri hozzájárulás nem csupán az önkormányzati tulajdonosi jogok, hanem a használattal összefüggő komplex önkormányzati érdekek kifejezését jelenti, melyet a közterület hasznosító szervnek be kell építenie a felekkel kötendő szerződésbe. A rendelet tervezet szerint a szerződéskötéshez a polgármesteri és közútkezelői hozzájárulásokat úgynevezett egyablakos ügyintézővel a közterület hasznosító szerv kéri meg.

3.) Kiemelt jelentőséget kaptak a rendeletben a város arculatára lényegesen hatással bíró közterületi hirdetésekkel, reklámozással kapcsolatos szabályok és az ezekkel kapcsolatos fogalmak körülírásai. A jelen rendelet a közelmúltban módosított helyi építési szabályozási előírásokhoz igazodik, azzal egymásra utaló rendelkezéseket tartalmaznak.

A rendelettervezet öt díjfizetési övezetet határoz meg, s ehhez az övezeti tagozódáshoz igazodnak a közterület hasznosítás speciális (övezetenként eltérő) szabályai.

A közterületi hirdetések közül díjmentes cégenként, szervezetenként legfeljebb

- a) két darab, jogszabályi kötelezettség alapján történő cégjelző, címjelző berendezés vagy
- b) egy darab cégjelző, címjelző berendezés és egy darab legfeljebb egy m² nagyságú, saját tevékenységet reklámozó hirdető berendezés, továbbá
- c) egy darab cégér

elhelyezése, ha ezek megfelelnek a helyi építési szabályozási előírásokról szóló önkormányzati rendeletben foglaltaknak. A cégjelző, címjelző berendezések és az említett egy m²-es reklámtábla díjmentes elhelyezésének további feltétele, hogy az elhelyezés az érintett cég, szervezet székhelyének, telephelyének közterületi homlokzata síkjában, a közterületbe legfeljebb 10 cm-re nyúló tábla formájában történhet. Az előbbi előírásokat megfelelően alkalmazni kell az üzletek nevét, jellegét tartalmazó üzletfeliratra is.

Díjmentes továbbá a helyi építési szabályoknak megfelelő, a közterületi vendéglátó teraszokra kihelyezett pultokon, bútorzaton és virágládákban a reklámcélú hirdetések elhelyezése, feltéve, hogy magára a közterület használatra kötöttek igénybevételi szerződést.

Az elvégzett előzetes vizsgálat szerint az új rendelet tervezet kellően tág határokat biztosít, igen kevés esetben fordulhat elő olyan helyzet, hogy a cég- vagy címtábla, továbbá az üzletfelirat – az érintett személy döntésétől függően - átalakításra szorul, vagy díjköteles lesz, sőt, amint a fentiekből kitűnik, a jogszabályi feltételek teljesülése esetén egy m² reklámfelületet is díjmentesen lehet elhelyezni.

4.) Külön is kiemelendő, hogy a rendeletben a csökkentlátók, a vakok, a mozgáskorlátozottak akadálymentes közlekedési feltételeinek elősegítésére, továbbá a rendezettebb városkép érdekében tiltani javasoljuk azt, hogy járdán, gyalogúton, sétányon úgynevezett megállító táblákat helyezzenek el. Különösen terhelő, ha egy-egy belvárosi épület előtt 4-5 db különböző méretű, formájú táblát helyeznek ki a járdára.

5.) A rendelet tervezetben a korábbiakhoz képest nincs tételes szabály a választás céljából történő plakát elhelyezésre, s a plakátok választás utáni eltávolítására vonatkozóan. A választási és a szabálysértési jogszabályok megfelelően szabályozzák ezt a kérdést, ezért a helyi szabályozás szükségtelen.

A választási plakáton kívül másfajta plakát jellegű közterületi hirdetés elhelyezését tiltja a rendelet tervezet. Az egyes közterületi politikai tevékenységek során használt színpad, asztal, pult, nem választási célú hirdetés elhelyezése közterület igénybevételi szerződéskötés alá esik.

6.) Az új szabályozás szerint a jövőben a közterületen nem lehet szórólapokat osztani vagy más módon teríteni (kivéve a postaládába helyezést), továbbá matricák kiragasztásával reklámozni. Ilyen esetben a szabálysértés elkövetője a szórólap, a matrica elhelyezője, vagy hirdetés érdekelte.

7.) Azokban az esetekben, amikor a közterület használója a használat megszűnése után felhagy a közterületre vitt dolgai birtoklásával, az ennek során otthagyott dolgokkal megvalósuló közterület használat jogellenes. Ha a használó felszólításra önkéntesen nem távolítja el az otthagyott dolgot, ezt a munkát a volt használó költségére a Közterület Felügyelet elvégezteti, s emellett az eltávolításig terjedő időre a volt használó az igénybevételi díjnak megfelelő mértékű úgynevezett használati díjat is köteles megfizetni.

8.) A Közgyűlés, a mindenkor jellemző életviszonyokhoz igazította az előírásokat, s 13 alkalommal módosította a jelenleg hatályos rendeletet, mely módosítások egyikeként - a felügyeleti szerv kifogása alapján - a szabálysértési tényállások és szankciók kiiktatása került. Ez nem okozott ugyan lényeges szerkezetváltozást, azonban a közterületi rend betartatása szempontjából megnehezült a rendelet alkalmazása.

A jelen előterjesztés többek között ennek az állapotnak a feloldására irányul, s a hatályba lépés után **a nem szerződéses közterület használók esetében – ha a használat jogellenes - újra lehetőség lesz a szabálysértési szankcionálásra:**

a.) a jogosulatlan használat körében: a rendelet tervezet szabályozza azt az állapotot, amikor egyébként nem tiltott a közterület használat, arra jogszerűen szerződést lehetne kötni, s ennek ellenére szerződés nélkül vették birtokba a területet;

b.) a tiltott módon való használat körében: a rendelet tervezet szinte teljes körűen felsorolja a tilos közterületi magatartásokat, amely e jogszabályszerkesztés révén könnyen követhető.

E két jogellenes magatartáscsoport miatt a jövőben a szabálysértési bírságolás mellett **végző megoldásként az elkövetés eszköze (pl. reklámtábla, árusító pult, napernyő, áru, stb) a szabálysértési hatóság által elkobozhatóvá válik.** Ilyenkor a Közterület Felügyelet, az érintett elkövető költségén az elkobzáshoz elszállíttatja az otthagyt dolgot.

9.) A hatályba léptető rendelkezések egy ütemezett átmenetet biztosítanak a már meglévő szerződések felülvizsgálatára. A nagyobb feladatot az jelenti majd a Közterület Felügyeletnek, hogy a közterületet eddig szerződéskötési kötelezettség nélkül vagy jogosulatlanul használókat azonosítsa, s ahol erre lehetőség van, a szerződéskötésre rábírja. Ehhez szükséges egy előzetes helyszíni felmérés.

A rendelet tervezet az új közterületi rendhez való igazodásra 2011. december 31-ig ad határidőt. A határidő eredménytelen letelte után a közterület jogosulatlan vagy tiltott módon történő használatával szabálysértés valósul meg. Mivel ilyen esetekben nem áll fenn, s nem is jön létre a felek között polgári jogi jogviszony, ezért alkalmazható a szabálysértési elmarasztalás, s a jogellenes közterület használat tárgya elkobozható.

10.) A rendelet tervezet a ma már nehezen tisztázható időpontokban jogellenesen a közterületekre kihelyezett sátorgarázsok további közterületi tárolására nem ad lehetőséget, s nem biztosít ilyen célra szerződéskötési jogosultságot. Ezek a közterület használatok mindig jogellenesek voltak, hiszen sem tulajdonosi, sem közüzemelési hozzájárulást nem kaptak erre a célra az érintettek, s egyébként sem lehetett ilyen célra szerződést kötni. Erre tekintettel a rendelet szerint a sátorgarázsokat el kell távolítani a közterületekről. Az ilyen építmények közterületi elhelyezése szabálysértést valósít meg, s a bírság mellett a sátorgarázs elkobozható, a Közterület Felügyelet pedig a jogosulatlan használatot hivatalból, a sátorgarázs tulajdonosa költségére felszámolhatja.

11.) A rendelet tiltó előírást tartalmaz a közterületi koldulás azon formájára, amely kívül esik a szabálysértési jogszabályban meghatározott körön, azaz nem jár zaklatással, házalással vagy gyermekkorú személy igénybevételével. Az ilyen, a közbiztonságra kevésbé veszélyes, gyakran „néma koldulás”-nak nevezett kéregetés, annak külsőségeivel együtt a közterület rendeltetésellenes felhasználását jelenti. Debrecenben egy sokrétű szociális ellátórendszer működik és ezen kívül ó úgynevezett nappali melegedő áll a rászorulóknak rendelkezésére, ezért a kéregetést, mint közterületi jelenséget indokolt felszámolni. A lehetséges helyi szabályozási körben – a vonatkozó központi szabályozásra figyelemmel - az Önkormányzat nem alkothat az egész városra tiltó rendelkezést, ezért a rendelet tervezet a Nagykörúton belüli területen történő korlátozást tartalmaz.

12.) A üzemképtelen járművek közterületen való tárolására vonatkozóan a KRESZ előírásai 2010. január 1-vel módosultak, ezért indokolt volt - a jelen rendelet tervezet tárgyához

egyébként is kapcsolódó - 46/2007. (X. 25.) önkormányzati rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása is.

13.) A közterület szerződéses igényvételének díjtételeit ez ideig közgyűlési határozat tartalmazta (legutóbb: 266/2009. (XII. 23.) Ö.h.), melyet évenként fogadott el a testület. Az előterjesztés jogi megfontolásból és célszerűségi okból azt tartalmazza, hogy a díjak mértéke a jövőben a közterület igénybevételi szabályok körében, a rendelet mellékleteként kerüljön elfogadásra. Az ekként javasolt jogi szabályozással azonos fogalmak, kifejezések kerülnek alkalmazásra. A határozat tartalmának a rendeletbe való beépítése – egy eset kivételével - a díjtételek változtatása nélkül történik. A zsúrizett iparművészeti termékek esetében az eddig érvényes díjtételek 50 %-os mérséklésére teszek javaslatot.

Több, eddig nem szabályozott tevékenység új elemként jelenik meg az igénybevételi szerződéskötéshez kötött esetek között, amelyeknek a díjtételét tartalmazza a rendelet melléklete.

Az igénybevételi díjakról szóló határozat tartalmának a rendelet mellékletébe történő beépítésével oka fogyottá válik a határozat fenntartása, ezért annak hatályon kívül helyezésére teszek javaslatot.

Tisztelt Közgyűlés !

A rendelet tervezetben javasolt szabályok betartatásával a közterület eddigi állapotához képest nagyobb rend, s egységesebb, kulturáltabb városkép alakítható ki.

A rendelet tervezetet a Közterület Felügyelettel közösen készítettük elő, továbbá véleményezték a fedőlapon megjelölt egyéb szervek, amelyek a jogszabálytervezet elfogadását nem kifogásolták, javaslataikat az előterjesztésbe beépítettük. Azon két kamarai javaslatot, amelyek nem a jelen szabályozás tárgyára vonatkoztak, az érintett hivatali szervek részére válaszadás céljából továbbítottuk.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a mellékelt tervezet szerinti új rendelet megalkotására, valamint az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

a Közgyűlés

a Hatósági Főosztály vezetőjének előterjesztésére, az 1990. évi LXV. tv. 8. § (1) bekezdése és a 80. § (1) bekezdése alapján

1.) a 2010. évi közterület igénybevételi díjak övezetenként irányadó mértékének megállapításáról szóló 266/2009. (IX. 26.) határozatot 2010. augusztus 1. napjával hatályon kívül helyezi azzal, hogy a 2010. július 31.-ig megkötött közterület igénybevételi szerződések esetében kikötött igénybevételi díjat a szerződés fennállása alatt, de legfeljebb 2010. december 31.-ig alkalmazni kell.

2.) Felkéri a Hatósági Főosztály vezetőjét, hogy a határozatról a Debreceni Közterület Felügyelet vezetőjét tájékoztassa.

Határidő: azonnal

Felelős: Hatósági Főosztály vezetője

A határozati javaslat elfogadása minősített többséget igényel.

Debrecen, 2010. június 11.

Dr. Vizeli Sándor
főosztályvezető